

The Bookdreamer

Revija 20. Pulskog festivala knjiga i autora • 3. prosinca 2014. • broj 9 • godina IX.

20. Sa(n)jam knjige u Istri

Pulski festival knjiga i autora
Pula, Dom hrvatskih branitelja
Od 4. do 14. prosinca 2014.

- Tema 1914.
- Žarište STRIP

XX. SA(N)JAM KNJIGE U ISTRI

Pulski festival knjiga i autora

1914.

Glavni medijski pokrovitelj

Glas Istre

SAJAM U BROJKAMA

Programske brojke 20. Sajma knjige u Istri su izuzetno. Tijekom 11 dana trajanja Sajma na programu je 17 događaja: predstavljanja knjiga, stručnih skupova, okruglih stolova, izložbi, koncerata i projekcija filmova. U sajam-skim programima ove godine sudjeluje oko 350 sudionika. Prodajni dio također uključuje velike brojke: 270 izdavača iz Hrvatske i regije izložiti će na Sajmu više od 15.000 naslova, a popusti iznose od 10 do 70 posto. B. Ć. J.

KNJIŽEVNI PORTRET:

Paolo Rumiz, uvaženi talijanski novinar, na sajmu predstavlja knjigu "Come cavalli che dormono in piedi"

Arhiva/Andreas KANCELAR

Svako putovanje - nova pustolovina i prijevozno sredstvo

Na hrvatski su prevedene njegove knjige: "Maske za masakr", "Ono što nismo željeli znati o ratu u Jugoslaviji", "Odavde do Lepanta" i "Tri biciklista: od Trsta do Istanbula"

Paolo Rumiz (Trst, 1947.) priznati je talijanski novinar koji se istaknuo kao posebni izvjestitelj tršćanskog dnevnog lista Il Piccolo i kasnije kao kolumnist dnevnika La Repubblica. Za svoj novinarski rad višestruko je i nagrađen. Njegova knjiga "Come cavalli che dormono in piedi" (Feltrinelli Editore, Milano) bit će predstavljena

prvoga dana Sajma knjige u Istri, 4. prosinca u 17 sati, u Domu hrvatskih branitelja, u programu Jučerašnji svijet.

Reportaže

Sredinom 80-ih godina prošlog stoljeća Rumiz je bio aktivan prenositelj vijesti s Balkana. Izvještavao je i o američkom napadu na Afga-

nistan. Poznate su i njegove reportaže i putopisi iz Italije i cijele Europe. Prešao je živopisnih 7.000 km i spojio granice Istoka sa zapadnom Europom i pri tom promjenio razna prijevozna sredstva od bicikla, trajekta do željeznica.

Putovao je kako zbog prirode posla, tako i poradi ljubavi prema putovanjima na ra-

Postoje i ona putovanja koja ne podrazumijevaju kretanje

Govoreći o svojoj ljubavi prema putovanjima, Rumiz je rekao: "Nepotrebno je tražiti filozofske odgovore. Potreba za time je jednostavna i posve iracionalna, to progovara onaj nomad koji živi u meni, koji svako toliko mora pobediti iz zatvora. Što se tiče raznih prijevoznih sredstava, oni se prilagođavaju mjestima, godišnjim dobima, susretima i mogućnostima. Do Pule sam došao i pješke, sam, barkom, vlakom, autobusom, biciklom te naravno autom, i svaki sam put vidio drukčiji grad. Postoje i ona putovanja koja ne podrazumijevaju kretanje, poput posjeta Pelagosi, nenastojenome otoku, gdje sam proveo tri tjedna u svjetioniku."

Glavni urednik: Ranko BOROVČEK
Urednica priloga: Bojana ČUSTIĆ JURAGA
Grafički urednik: Dean PAUS
Izdavač: Glas Istre novine d.o.o.

10 AUTORA KOJE NIKAKO NE SMIJETE PROPUSTITI

Izabrao:
Emir
Imamović
Pirke

1. Paolo Rumiz
2. Andrej Nikolaidis
3. Oksana Zabužko
4. Ante Tomić
5. Dževad Karahasan
6. Alen Mešković
7. Predrag Finci
8. Damir Avdić
9. Dragan Markovina
10. Nadežda Čaćinović

TURKISH
TEA SHIRT

TOP 10 KNJIGA SAJMA

Izabrao:
Dževad Karahasan

1. Joseph Roth: "RADETZKY MARŠ"
2. Robert J. Donia: "SARAJEVO: biografija grada"
3. Ljudmila Petruševska: "VRIJEME NOĆ"
4. Ante Tomić: "VELIČANSTVENI POSKOKOVI"
5. Claudio Magris: "I TAJNO I JAVNO"
6. Paolo Rumiz: "COME CAVALLI CHE DORMONO IN PIEDI"
7. Oksana Zabužko: "MUZEJ ZABAČENIH TAJNA"
8. Bora Čosić: "MIRNI DANI U ROVINJU"
9. Josef Winkler: "NATURA MORTA: rimska novela"
10. Philippe Claudel: "ISTRAGA"

navlja: "Prerano krećeš s razradom teme, zato ti se sve i izvrće na glavu. Mi smo ljudi trenutka, nama za godinu dana tema postane previše poznata, već videna, dakle dosadna i moramo je izokrenuti, na drugačiji način postaviti." Ako je suditi po ovogodišnjem Sajmu bit će da je Mauricio u pravu.

Tema ovogodišnjeg Sajma "1914." postavljena je prije dvije godine. Da smo kojim slučajem slutili što će se događati u 2014., u godini obilježavanja početka Velikog rata, najvjerojatnije bismo odmah odustali.

Potpuno naivno, nismo ni trenutku pomislili da bi se ta godina mogla izrodit (uz svijetle iznimke) u skup komemoracija, (neprimjerenoga) slavlja, političkih i politikantskih nebulzoza, estradnog i kvazi-kulturno-turističkog biznisa. Ovaj program pokušaj je distanciranja od navedenog, pokušaj po-

KNJIŽEVNI CITATI

U svom stilu, Sajam je svoju 20. obljetnicu najavio na nesvakidašnji način - citatima autora koji su njegovi ovogodišnji gosti. Ususret Sajmu na brojnim mjestima u Puli postavljeni su plakati s grafički oblikovanim književnim citatima, mislima Claudia Magrisa, Ljudmile Petruševske, Miljenka Jergovića, Iгора Mandića, Oksane Zabužko, Darka Dukovskog.... To je, ističu organizatori, i svojevrsna "akcija" posvećena stanovnicima grada Pule, vjernim posjetiteljima Sajma i svim čitateljima knjiga.

B. Ć. J.

mnogo zan...

Čuvanje tajne ljuds...

je, uvelike ljudsko,

svrilije osobne

UMJESTO UVODNIKA: SASVIM OSOBNO (NEOBJEKTIVNO) O PROGRAMU SAJMA

Postojanost i posebnost: biti autorski i neobično pulski

Bez Voje i Doručka pulsko sajamsko jutro bilo bi poput onih na drugim sajmovima: uspavano, bezlično i tromo. A Vojo nas uvijek nježno razbudi i od malog kavanskog stola stvari svjetsku pozornicu, od razgovara s jednim autorom nenadmašan trenutak

vezivanja 1914. sa suvremenom šću, posebno onoj literarnoj i kulturološkoj, pokušaj sagledavanja početka Velikog rata kroz današnji trenutak. Jesmo li uspjeli ne znam, ali trudili smo se stvarajući programe Jučerašnji svijet, Kakanija, Café Herrenhof...

U programu je i posveta Puli koja je 1914. doživjela urbani vrhunac, a sama činjenica da je bila najveća ratna luka Carstva postavila je naš grad u kontekst teme. No, nas je zanimala današnja Pula koja u sebi sadrži krhotine nekadašnjeg urbaniteta, koja se posljednjih sto godina sustavno urušavala, ali koja i danas pulsira neobičnom kreativnošću i obiluje neobičnim i autentičnim individuama. Program Puna je Pula izaziva mi najveću tremu. Jesmo li ušli dovoljno u bit i nama samima nesagledivo Pule? Jesmo li bili patetični,

previše emotivni ili smo se pak od straha suviše odmaknuli (tipično pulski)?

Strip i izvan "sajamskih zidina"

Strip ove godine ima središnje mjesto na policama i u programu Sajma, a kroz njega će se progovarati ne samo o Prvom ratu, već i cijelom 20. stoljeću. Strip ima posebno mjesto i izvan "sajamskih zidina", svoju posebnu ulicu koju smo nazvali Stripovska ulica / Via dei fumetti / Strip Strasse. Stripovska će danonoćno živjeti u vrijeme Sajma i imati će sve što gradska ulica treba imati: čitaonicu, kafić, galeriju, glazbenike, oštariju, vinoteku i knjižaru. Sve u znaku stripa! Ovaj je program stigao posljednji i na kraju zauzeo najviše prostora. Jednostavno nismo mogli odoljeti donkihotizmu Vladimira Šagadina, Marka Šunjića i Vjerane Juhasa, ni činjenici da je u

Hrvatskoj strip posve marginaliziran. Spomenete li sajamskoj ekipi da je nešto na margini ili sustavno marginalizirano interes neopisivo poraste, odjednom ništa nije teško i javlja se poseban žar. Taj poseban žar pripao je ove godine stripu.

Regionalni fokus Sajma jasno je izražen programom "Mlada Bosna" u egzilu, predstavljanjem raseljenih, mladih suvremenih bosanskih pisaca. Nismo ni pokušali izbjegći asocijacije na Sarajevo i Sarajevski atentat, ali u našem programu govoriti će se ponajviše o suvremenim odsjajima Sarajeva i Bosne u literaturi. Osvijestila sam, tek kad smo zagotovili program, da su u svim segmentima sajamskih fokusa i tema prisutni autori iz regije, a da su nestali Autori iz susjedstva, program u kojem su godinama nastupali. Potpuno spontano stvorila se nikad snažnija platforma susreta autora iz regi-

je. Znano je da pulska publika s posebnom pažnjom prima i prati autore iz regije i jednostavno znam da će i ove godine barem jedan od njih doživjeti i uzdah i dugi pljesak pulske publike.

"Nevidljivi programi" i Fellowship

Nostalgični kakvi jesmo ove se godine prisjećamo i tema kojima smo se bavili prošlih godina: Druga obala / L'altra costa, Bijelo i crno more i Izlet u Rusiju. No ti programi nisu samo sjećanje, programi iz "drugog reda". Neako se posložilo, iz nereda koji sam spomenula, da će ti programi zasigurno biti oni koje nazivamo "vrhuncima Sajma", jer u njima se predstavljaju uistinu veliki autori: jedan od najznačajnijih talijanskih, ali i europskih pisaca Claudio Magris, znameniti turski povjesničar İlber Ortaylı i kultna ruska spisateljica Ljudmila Petruševska. Za ove programe

mogu samo reći: imali smo sreće, nevjerojatne sreće. Ono što publika uglavnom ne vidi, a na što sam posebno ponosna stručni su programi i radionice Sajma. Bez strike: urednika, prevoditelja, knjižničara, organizatora festivala, izdavača i bez njihovih povezivanja nema ni kvalitetnog sajma ni književnog festivala, ni dobrih međunarodnih veza kojima svi težimo.

Dugogodišnji rad na tome da postanemo "dio svijeta" najviše se očituje kroz Fellowship program Kumpanija od Libra / Book Folks i Međunarodnu konferenciju Nakladništvo - trenodi i konteksti koju ostvarujemo u suradnji sa Sveučilištima u Zadru i Osijeku. Knjižničari se okupljaju na Nultome danu već četvrtu godinu, a program stvara struka: Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu i Odjel za informacijske znanosti Sveučilišta u Zadru.

Izdvajam iz svih "nevidljivih programa" radionicu Umjetničke akademije iz Splita pod nazivom "Preoblikuj grad" na kojoj će polaznicima tema biti austro-ugarska arhitektura Pule. Zanima me kako će studenti sadržajno i arhitektonski preoblikovati središnji prostor našeg Sajma, izgrađen 1913. kao Marine-Kasino, časnički dom austrougarske vojske. Hoće li nas pretvoriti u cirkus, starački dom, kockarnicu ili ono što priželjkujem - palatu kulture? Ne volim uvriježeni engleski naziv off programs, jer ono što se uobičajeno zove off program nerijetko na Sajmu postane središnji. Nikad se ne zna, možda će baš revija filmova u kinu Valli obilježiti Sajam ili jedna od pet izložbi koje će se otvoriti između 4. i 14. prosinca.

Pristrano izdvajam izložbe pulskih autora Mauricia Ferlinia i Igora Zirojevića. Ferlinova izložba "Zatvoreno more (Climb Every Mountain)" u Svetim srcima osvjetljava zaboravljeni pulski trenutak, neobičan i za dva deset stoljeća znakovit život našeg davnog sugrađanina George von Trappa. Zirojevićeva izložba izuzetna naslova "Grad interval" (prema Velikićevom eseju o Puli) fotografijama austro-garskih vila u suton iščitava zaboravljene znakove grada.

Propustila sam puno toga, od večeri Slam poezije do "dvojboja" Igora Mandića i Teofil Pančića, od premijernih predstavljanja knjiga Ante Tomicića,

Milane Vuković Runjić, Josefa Winklera, Maura Covacicha, Dževada Karahasana, do nastupa i izložbe Nine Bunjevac. Hommage Danilu Kišu u izvrsnoj knjizi Marka Thompsona, okrugli stol posvećen čitanju: Književnost kao prisjećanje, Oksana Zabužko koja otvara Sajam, Paolo Rumiz i Roberto Todero koji će progovoriti o 1914. u Italiji, Suton uz poeziju sa sjajnim bosanskim pjesnicima: Markom Vešovićem, Alminom Kaplanom i Asmirom Kujovićem, Bora Čosić koji nam opet dolazi, bardovi koji će prvi put biti na Sajmu: Vjeran Zuppa, Predrag Finci, Branko Kukić, Svetislav Basara..., samo je dio programa za koji bi trebao poseban uvodnik.

Izložbe pulskih autora i glazbena događanja

Kiss me Yesterday, Debeli Precjednik, komorni ansambl Muzičke akademije u Puli, Petruševska i njezin cabaret, Ljubivo Morosin, Catch-Pop String-Strong i poznati pulski DJ-evi uglažbit će našu knjižku feštu. Cijeli Sajam odvijat će se u ritmu electro-swinga, punka, world music, klasične glazbe, ruskih romansi, talijanskih kancona i, tradicionalno, revolucionarnih pjesama. Ekipa Sajma ne može bez glazbe (ni na Sajmu ni izvan njega), pulska publika samo u glazbi pokazuje navijačke strasti, a autore Sajma jedino glazba odvije od predugih rasprava za kavanskim stolom. Dakle, bez glazbe pulski Sajam ne može i ne bi postojao.

Skoro zaboravih Voju i Doručak s autorom, a Vojo mi to, s pravom, ne bi oprostio, jer bez Voje i Doručka pulsko sajamsko jutro bilo bi poput onih na drugim sajmovima: uspavano, bezlično i tromo. A Vojo nas uvijek nježno razbudi i od malog kavanskog stola stvari svjetsku pozornicu, od razgovara s jednim autorom nenadmašan trenutak. Ako ovaj program, koji nisam uspjela u potpunosti razložiti, bude rasadnikom neobičnih i pamtljivih susreta autora s autorom, autora i pulske publike, susreta koje ne možemo unaprijed predviđjeti, a pamte se (kao i proteklih godina), Sajam će ostvariti svoju osnovnu zadaju postojanosti i posebnosti: biti autorski i neobično pulski.

**Magdalena Vodopija,
direktorka Sjama knjige u Istri**

SAJAMSKI TOP TEN

10 NAJZANIMLJIVIJIH SAJAMSKIH DOGAĐANJA

- Mauricio Ferlin: "ZATVORENO MORE" - izložba u Svetim srcima
- „NOĆ STRIPA“ - izložba Nine Bunjevac i Alekse Gajića
- „VEČER SLAM POEZIJE I ELECTRO SWINGA“: slameri iz Graza i Rijeke, electro swing band "Kiss me Yesterday" (Beč)
- Mark Thompson: "IZVOD IZ KNJIGE ROĐENIH: priča o Danilu Kišu"
- Burgtheater u Puli - VEČER KAKANIJE: Rita Czapka, Anne-Kathrin Gödec, Josef Winkler, Richard Schubert, Dževad Karahasan, Miljenko Jergović, glumci Kazališta Ulysses,

- Catch-Pop String-Strong
- Okrugli stol ATENTAT: Branko Kukić, Predrag Finci, Ivan Lovrenović, Robert J. Donia
- AUTOR ČITA AUTORA: Igor Mandić i Teofil Pančić
- Café Herrenhof - Joseph Roth: "RADETZKY MARŠ": Seid Serdarović, Miljenko Jergović, Komorni ansambl Muzičke akademije u Puli
- SUTON UZ POEZIЈU: Marko Vešović, Asmir Kujović, Almin Kaplan
- CABARET Ljudmile Petruševske u Galeriji Cvajner

Izabrao: Ante Tomicić

SAJAMSKE USPOMENE:

POGLED UNATRAG UZ 20. OBLJETNICU SAJMA KNJIGE U ISTRI

Dušan Karpatsky

Krešimir Pintarić, Zoran Simić, Magdalena Vodopija, Zdenko Ljevak i Mario Bošnjak

Galerija Cvajner jedna od sajmskih pozornica

Kako smo se samo lijepo družili...

PIŠE Zoran Simić,
pet godina vranjan producer Sajma

Podsjećaju me: dva deset je godina Sa(n)jam knjige u Istri, Pulskog sajma... Ti, Ferlin, Kina... trebate nešto napisati. Hoće. Danas neću o knjizvenosti, kažem si. Hoće se sjetiti nekih malih tema, nekih dragih ljudi, suradnika, gostiju, prijatelja... bez kojih ovaj put nije bio tako važan.

Veliki Boško Obradović

Boško Obradović. Često se, osobito posljednjih godina, sjetim velikog, dobrog, nemirnog, zaigranog, otkačenog Boška. U mnogočemu bio je daleko ispred svoga vremena. E, s Boškom je počela i priča o Pulskom sajmu knjiga... Boško, Magdalena, nekoliko prijatelja i Boškova Rozana koja je svojim osmijehom i šarmom sve držala na okupu

Često se, osobito posljednjih godina, sjetim velikog, dobrog, nemirnog, zaigranog, otkačenog Boška. U mnogočemu bio je daleko ispred svoga vremena. E, s Boškom je počela i priča o Pulskom sajmu knjiga... Boško, Magdalena, nekoliko prijatelja i Boškova Rozana koja je svojim osmijehom i šarmom sve držala na okupu

na. Neka se muški ne ljute, ali mnoge od tih djevojaka (žena) postađoše (i ostadoše) kasnijih godina direktorce, kako na Sajmu, tako i izvan njega (ja se i toga, eto, sjećam).

Sjećam se da debakla sa staffom te godine, ali i svih razgovora s brojnim suradnicima i suradnicima koje ču na Sajmu okupljati i s kojima će suradivati narednih godi-

krasnih druženja, prijateljstava, pa i ljubavi (o, da, bilo je toga, malo je reći...).

Prvi napad u novinama

Sjećam se pozivanja, animiranja, moljakanja prvih "festivalskih" gostiju, pa i prvog

napada baš u novinama ("da što to mi u Puli pravimo ne-kakav glamour od književnosti...").(hehe). Kako se samo tada razlutilo mimi i tih "naš Čeh" Dušan Karpatsky.

Sjećam se borbe za prve sponzore: velike ljudine Damila i njegove ekipe iz Druge Portorož (Barcaffé), ekipe iz Holcima, istarskih rakija Štifanija i Petohleba, drage gospode s rovinjskim Pelin-kovcem, Zigantea s tartufima, uvijek vedrog Prgometa sa zelenilom iz SKINa, Ede Istradoma; sjećam se susrete s velikim glazbeno-vinskim sanjarami Andrijem, Mihom i Dejanom, bez čijih će DEMIAN vina sajama postati nezamisli.

Sjećam se noći uz pjesme s Jasminom Imamovićem u kraljevskim dvorima, prijateljstava, pa i ljubavi (o, da, bilo je toga, malo je reći...).

Vodnjanki, ludih Slovenaca iz Beletrine; velikih noćnih razgovora s Don Sbutegom, Bertijem Goldsteinom, profesorom Viskovićem; brojnih večera uz zarazni smijeh sa "senatorima" Sajma Vojom Šiljkom i Cobrom Balicem; nezaboravnih oproštajki kod Edija Gustafa u neprezajrenom Cuku; Damira iz Biske koja se nikad ponoviti neće; pulskih restorata koji su nas prvi podržali (Sonja, Vošten, Dule, Severino, Romano, Karlo, Edi, Ljubo, Dina, Rača...); Lidije i Braneta iz (ah!) Foške, o kojoj još uvijek nemam snaže pisi - tek da se prisjetimo Lidijinih jedinstvenih fritula koje je svakodnevno spremala za šasave podnevnne programe Vojin Pašića.

Sjećam se Zoke, Fritzata, Vladice, Mladene Kocjančića, Alde, Dragane Marina, svih gospoda iz DHB-a...

Sjećam se Loli, Slave, Vanje, Tanje, Egle, Neve, Jakoba, Nevena, Albine...

A sjećam se i Nataše.

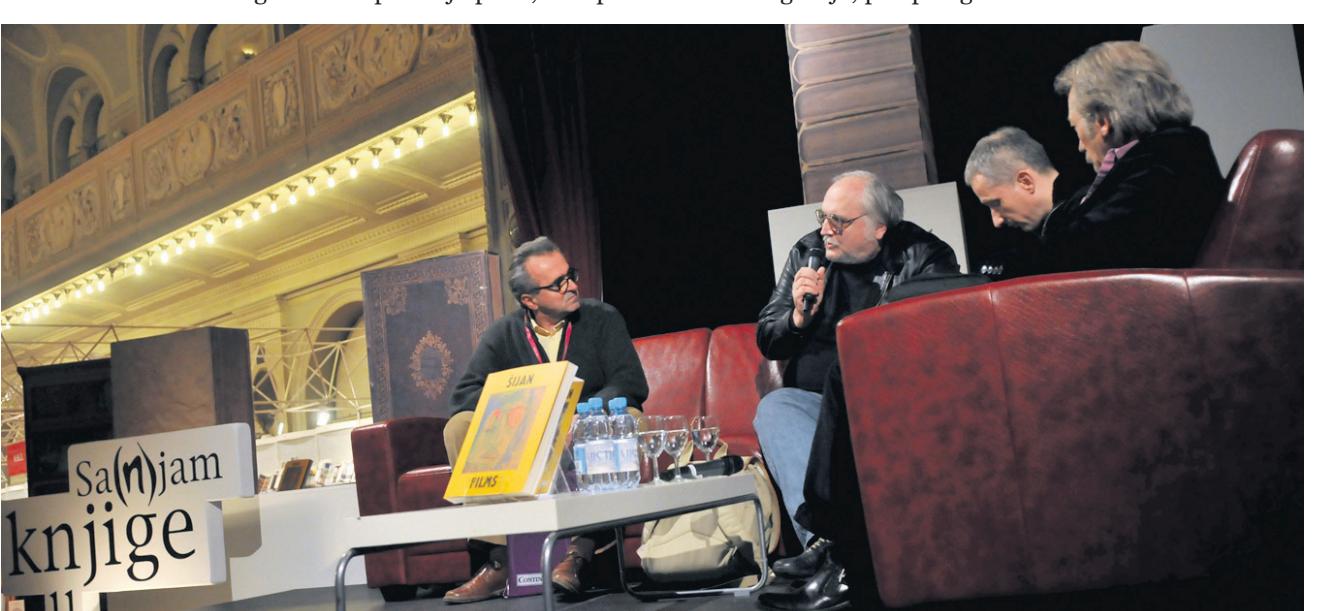
Sjećam se Lili, Kine; uvijek motivirajućih razgovora s BDB-om. Respekt, ekipa.

Sjećam se Tereze, Laure, Alex, Nane, Cize...družnih cura iz tople Castropole. Bože moj, sjećam se i božanstvenih tuluma u istoj toj Castropoli. Kao što zna reći moj prijatelj Mika Pantić doista mi je književnost za danas!

SMS poruke jedne Lenke

Sjećam se kada sam Sajam "izvezao priku Učke" i pressica kod legendarnog Dragacea u Zagrebu (kada je dolazak Pulskog sajma u metropolu bio drustvenog dogadja tjeđna!).

Eh, sjećam se i frke kada mi je E pronašla SMS poruke jedne Lenke, a sjećam se i kada smo Cobra (s cvijecem kako i

Magdina vulkanska energija

Sjećam se tog ljeta 2001. godine, susreta s Magdalénom, nekoliko razgovora u Castropoli, vulkanske Magdine energije kojoj nisu odoljevali i već igrači od mene... i onda u studenom prvog ulaska Sajma knjige

20. Sa(n)jam knjige u Istri

RAZGOVOR:

Alen Mešković, autor romana "Ukulele jam" - predstavlja se u programu "Mlada Bosna" u egzilu

Odnos fikcije i fakcije sličan teritorijalnom odnosu bosansko-hercegovačkih entiteta

Ideja se rodila u glavi moje urednice, kada je pročitala dio tek započetog rukopisa. Rekla je: "Ako ovo napišeš do kraja, mi ćemo to objaviti." A kad je roman već bio napisan na danskom, bilo je prirodno da se objavi u Danskoj, u izdavačkoj kući koja mi je ranije objavila zbirku pjesama

Alen Mešković: Čini se da najbolje pišem na danskom, a najlakše na bosanskom

Alen Mešković (Derventa, 1977.) od 1992. do 1994. živio je u Hrvatskoj kao izbjeglica. U Danskoj objavljuje zbirku pjesama "Prvi povratak" (2009.) i roman "Ukulele Jam" (2011.)

Isak Holmeyer

za koji između ostalog dobiva trogodišnji stipendiju Državnog fonda za umjetnost.

"Ukulele Jam" preveden je na hrvatski i njemački jezik, a u pripremi su prijevod na engleski, mađarski i slovenski. Živi u Kopenhaganu. Piše i prevodi.

Pisac koji će se predstaviti u programu "Mlada Bosna" u egzilu za vrijeme rata živio je u Banjaluci, a tada je izlazio u pulski Uljaniku.

se objavi u Danskoj, u izdavačkoj kući koja mi je ranije objavila zbirku pjesama.

Kojim jezikom nadjelakše pišete?

- Čini se da najbolje pišem na danskom, a najlakše na bosanskom. Bar što se pojede i proze tiče.

Što trenutno priprematate?

- Vrlo pozitivan. Ustalom, tek ne voli čitati o seksu, ratu i rock'n'rollu?

- Smeta li vam što vas uspoređuju sa Salinge-rom?

- Ne.

Ovo nije samo roman o ratu, nego i o odrastanju. Kakvim ga Vi definirate?

- Debelim. Ima 352 stranice u hrvatskom izdanju, a u originalnom danskom čak 394. Ipak, tvrdi kritičari, čita se u jednom dahu. Kupite primjerak, molim vas, prije nego provjerite točnost te tvrdnje.

Sam kraj knjige na neki način nagovještava i nastavak. Hoće li biti nastavka?

- Ako nastavim živjeti i pisati, možda i još. U svakom slučaju, iskreno se nadam i jednom i drugom.

Koliko je u knjizi zaustavljen autobiografski element?

- Za ovde ne znam, prosudite sami. A u romanu nekih 51 ili 49 posta. Hoće reći da je odnos fikcije i fakcije u romanu u postocima sličan teritorijalnom odnosu bosansko-hercegovačkih entiteta, s tim što se u romanu entiteti fiktivnog i autentičnog konstantno preklapaju, dok ovi bosanski to čine jedino u Distriktu Brčko.

Kojim jezikom najlakše pišete?

- Čini se da najbolje pišem na danskom, a najlakše na bosanskom. Bar što se pojede i proze tiče.

Što trenutno priprematate?

- Odgovore na Vaša pitanja i - sebe za San(jam) knjige.

V. BEGIĆ

Strip izvučen na svjetlo reflektora

Da nije netko prije deset godina rekao da ću se ovoključati s stripom i onđe se pridružiti skupini Nikole Kavaje, tajnoj srpskoj terorističkoj organizaciji čiji su cilj bio oboriti vladu u Jugoslaviji i atentat na Tita i podmetnjem bombi u jugoslavenskim konzulatima i ambasadama u Americi. Ninin otac poginuo je 1976. u nerazjašnjenoj eksploziji u Torontu, a strip prije sve te dramatične događaje u ambicioznom autobiografskom djelu koji je izvorno objavljen kod uglednog izdavača "Cape Graphic/Random House", dok ga je u Hrvatskoj objavila kuća "2x2" koja je ovdodijeniji partner Sajma u Puli.

Osim što je zaplanjivao uveštati i inovativnu crtačicu, Nina Bunjevac je i slijednu stripu dobila smjer i članak u "Dnevniku" koja je stekla titulu "ambasadorice stripa" nakon što je uredila antologiju "Zenski strip na Balkanu", kaže da uspiješan spoj moćnog stripa i moćne priče nije rijedak.

Strip je u svojoj formi spoj riječi i slike te obogaćuje i jedno i drugo. Majka Hrgović

Ne samo da postoje brojne suradnje književnika i strip-stvaratelja, već i sami autori stripa često odlično pišu ne samo svoje scenarije, već i više od toga. Navedimo za primjer Sofiju Gašperov koja je za svoju zbirku "Cyber Zoo" nagradjivana; Zvonka Todorovskog koja je karjeru počeo u strip-črtići i nakon tog napisao nekoliko knjiga koje su odrhnala postavku lektiru djebla, pa Radovana Domagoja Devljeća i Darka Macana.

U Laubi je prekinuo predstavljenjem jedan bitan strip - "Parisian Nightmares" Stipana Tadića koji je, kao i Nina Bunjevac, diplomirao slikarstvo na Akademiji. No, još je zanimljivoje to što su u devetu umjetnost uspjeli ugostiti bolju književnost i mociće pripremavajući nego bilo koje prozno djelo objavljeno ove godine. Žato je plima stripa u Puli dobro tempiranja; način što je strip dobio priznanja likovnog miljea izlaganjem u galerijama, sad je prigrjen i od književne scene i s marge izvučen na svjetlo reflektora. S pravom!

PROGRAM 20. SA(N)JAM KNJIGE U ISTRI

Pulski festival knjiga i autora

PULA, Dom hrvatskih branitelja, od 4. do 14. prosinca 2014.

Četvrtak, 4. prosinca

12 sati OTVORENJE SAJMA

17 sati Jučerašnji svijet

DHB, Crveni salon - Paolo Rumiz: *Come cavalli che dormono in piedi*; predstavlja: Paolo Rumiz

18 sati Puna je Pula

DHB, Crveni salon - Bruno Dobrić (ur.): *Carska i kraljevska mornarica u Puli i na Jadranu od 1856. do 1918. godine*; sudjeluju: Bruno Dobrić, Daniel Načinović, Helmut W. Malnig, Darko Dukovski.

19 sati Suton uz knjigu (premijera)

DHB, Crveni salon - Oksana Zabužko: *Muzej zabačenih tajna*; sudjeluju: Oksana Zabužko i Miljenko Jergović.

21 sat Puna je Pula.

SVETA SRCA - Mauricio Ferlin: *Zatvoreno more* (Climb Every Mountain) - izložba; partneri: Povijesni i pomorski muzej Istre, Arheološki muzej Istre

Petak, 5. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom,

DHB, Kavana Mozart - gošća Oksana Zabužko, voditelj Vojo Šiljak

11 sati Bertijev program:

Ljubav na drugi pogled, DHB, Kavana Mozart - Zvonko Maković: *Likovna umjetnost u Prvom svjetskom ratu*

12 sati Okrugli stol posvećen čitateljima

Sajma, DHB, Crveni salon - *Knjizvenost kao prisjećanje*; sudjeluju: Lovro Škopljanc, Ivana Simić Bodrožić, Milana Vuković Runjić, Tonko Maroević i Nives Tomašević; moderator Branimir Pofuk

16 sati Jučerašnji svijet,

GRADSKA KNJIŽNICA - Nemirno zatiće pred buru - vrijeme prije 1914. godine - izložba

17 sati Jučerašnji svijet

nnick Steinkellner, Haris Kovačević, Nikolas Haag (slameri iz Graza i Rijeke); electro swing band Kiss me Yesterday (Beč)

Subota, 6. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom,

DHB, Kavana Mozart - gost Philippe Claudel, voditelj Vojo Šiljak

11 sati Bertijev program: Ljubav na drugi pogled, DHB, Kavana Mozart - Nadežda Čačinović: *Pisanje o ratu - Veliki rat i nakon njega*

12 sati Okrugli stol: Tribina Trećeg programa Hrvatskog radija DHB, Crveni salon, *Tri luke*; sudjeluju: Nikolaus Hansen, Milan Rakovac, Maurizio Levak, Janko Rožić; moderatorica Galina Popović

17 sati Bijelo i crno more, DHB, Crveni salon - *Osmansko carstvo 1914*; sudjeluju: İlber Ortaylı, Ekrem Čaušević

18 sati Suton uz knjigu (premijera), DHB, Crveni salon - Ante Tomić: *Veličanstveni poskokovi*; sudjeluju: Ante Tomić, Marina Vujičić, Ivica Ivanović i Branimir Pofuk

19 sati Jučerašnji svijet: Burgtheater u Puli, DHB, Crveni salon - *Večer kakanije*; sudjeluju: Rita Czapka, Anne-Kathrin Godec, Josef Winkler, Richard Schuberth, Dževad Karahasan, Miljenko Jergović, glumci Kazališta Ulysses i Catch-Pop String-Strong

21 sat Jučerašnji svijet u stripu: Noć stripa, Galerija Cvajner - Nina Bunjevac: *Zemlja otaca* - izložba

22 sata Jučerašnji svijet u stripu: Noć stripa - SKUC, galerija. Aleksa Gajic: *Strip tavan Alekse Gajic* - izložba

Nedjelja, 7. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom, DHB, Kavana Mozart - gost İlber Ortaylı, voditelj Vojo Šiljak

11 sati Bertijev program: Ljubav na drugi pogled, DHB, Kavana Mozart. Tonko Maroević: *Pjesme iz rata Miroslava Feldmana*.

12 sati Okrugli stol, DHB, Crveni salon - *Jučerašnji svijet*; sudjeluju: Richard Schuberth, İlber Ortaylı, Roberto Todero i Filip Hameršak; moderator Branimir Pofuk

10 do 18 sati Međunarodna konferencija. GRADSKA KNJIŽNICA Nakladništvo - trendovi i konteksti (izlaganja i rasprave); sudjeluju: Michael Bhaskar, Dubravka Đurić Nemeć, Arunas Gudinavičius, Damir Hasenay, Ivana Hebrang Grgić, Ewa Jablonska-Stefanowicz, Tomislav Jakopec, Maja Krtalić, Miha Kovač, Bertrand Legendre, Elena Macevičiute, Aušra Navickiene, Sophie Noël, Franjo Pehar, Angus Philips, Josipa Selthofer, Claire Squires, Nives Tomašević, Asta Urbanaviciute, Tom Wilson, Adriaan van der Weel i Zoran Velagić

Ponedjeljak, 8. prosinca

10 sati Doručak s autorom,

DHB, Kavana Mozart - gost Bora Čosić, voditelj Vojo Šiljak

10 - 18 sati Međunarodna konferencija.

Gradska knjižnica Nakladništvo - trendovi i konteksti (izlaganja i rasprave); sudjeluju: Michael Bhaskar, Benoît Berthou, Christoph Bläsi, Dubravka Đurić Nemeć, Arunas Gudinavičius, Damir Hasenay, Ivana Hebrang Grgić, Ewa Jablonska-Stefanowicz, Tomislav Jakopec, Maja Krtalić, Miha Kovač, Bertrand Legendre, Elena Macevičiute, Aušra Navickiene, Sophie Noël, Franjo Pehar, Angus Philips, Josipa Selthofer, Claire Squires, Nives Tomašević, Asta Urbanaviciute, Tom Wilson, Adriaan van der Weel, Zoran Velagić

11 sati Café Herrenhof,

DHB, Kavana Mozart - Joseph Roth: *Rade茨ky marš* (Frakturna); sudjeluju: Seid Serdarević, Milan Sokolić Miljenko Jergović, Komorni ansambl Muzičke akademije u Puli; voditelj Branimir Pofuk

17 sati Razgovor izazvane (premijera), DHB, Crveni salon - Vjeran Zuppa: *Subjekt kao gost: malo hermeneutička dramskog lika*; sudjeluju: Vjeran Zuppa, Nenad Popović

18 sati Suton uz knjigu (premijera),

DHB, Crveni salon - Dževad Karahasan: *Utjeha noćnog neba*; sudjeluju: Dževad Karahasan, Velimir Visković i Nikica Petković

19 sati Druga obala/L'altra costa (premijera), DHB, Crveni salon - Mauro Covacic: *Po Trstu zbrda zdola*; sudjeluju: Mauro Covacic, Tatjana Perušić i Sanja Roić

20 sati Jučerašnji svijet u stripu, DHB, Crveni salon - Nina Bunjevac: *Zemlja otaca* (2x2); sudjeluju: Nina Bunjevac, Vladimir Šagadin i Miljenko Jergović

Utorak, 9. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom, DHB, Kavana Mozart - gost Vjeran Zuppa, voditelj: Vojo Šiljak

10 do 18 sati Međunarodna konferencija. GRADSKA KNJIŽNICA Nakladništvo - trendovi i konteksti (izlaganja i rasprave); sudjeluju: Michael Bhaskar,

Srijeda, 10. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom, DHB, Kavana Mozart - gost Predrag Finci, voditelj: Vojo Šiljak

11 sati Café Herrenhof, DHB, Kavana Mozart - Brijun:

sudjeluju: Hans Kupelwieser, Ivan Žagar, Dragutin Lučić - Luce, Komorni ansambl Muzičke akademije u Puli; voditelj: Branimir Pofuk

16 sati Jučerašnji svijet, DHB, Crveni salon - Aleksa Gajic: *Linije Fronta*; voditelj: Branimir Pofuk

Četvrtak, 11. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom, DHB, Kavana Mozart - gošća Ljudmila Petruševska, voditelj: Vojo Šiljak

12 sati Okrugli stol, DHB, Crveni Salon - Atentat; sudjeluju: Branko Kukić, Predrag Finci, Ivan Lovrenović, Robert J. Donia;

17 sati "Mlada Bosna" u egzilu: autor čita autora, DHB, Crveni salon - Andrej Nikolaidis: *Smjeh slobode - uvod u Feral Tribune* (Adamić, Novi list, Intus Pula, RTD Zadar); sudjeluju: Boris Pavelić, Ivan Lovrenović, Dragan Ogurlić

18 sati Razgovor izazvane, DHB, Crveni salon - Mark Thompson: *Izvod iz knjige rođenih: priča o Daniju Kišu*; sudjeluju: Mark Thompson, Muhamet Baždulji, Daša Drndić

19 sati Jučerašnji svijet u stripu, DHB, Crveni salon - Kris & Maël: *Naša majka rat*; sudjeluju: Kris, Maël, Marko Šunjić, Vladimir Šagadin

NULTI DAN: Knjige sanjaju knjižničari i nakladnici

Srijeda, 3. prosinca 2014.

15 sati 1914. u knjižnicama, DHB, Kavana Mozart. *Virtualna izložba 1914. Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu*. Predstavlja: Dunja Seiter-Šverko

16 sati Sanjam knjižnicu, DHB, Crveni salon. Knjižničari kao autori - okrugli stol. Sudjeluju: Katja Mikulić Matković (Gradska knjižnica Velika Gorica), Tihomir Dundjerović (Školska knjižnica Osnovne škole Bilje), Nada Topic (Gradska knjižnica Solin), Ivan Babić (KGZ, Knjižnica Sesvete), Krešimir Pintarić (KGZ, Knjižnica Marina Držića), Tanja Radović Ravnić (KGZ, Knjižnica Vladimira Nazora), Melita Rundek (KGZ, Knjižnica Dubrava), Ljiljana Festini (Gradska knjižnica Pag). Moderator: Ivanka Stričević

Dječji program

4. - 14. prosinca 2014.

18 do 19.30 sati Radionice pripovijedanja, čitanja, igranja, druženja, DHB, Plavi salon - *Puštanje priča i pokojeg zmaja*; voditeljice: Željka Kondić Dabo i Ina Delić

Subota, 6. prosinca 2014.

Od 10 do 14 i od 16 do 20 sati - Sveti Nikola, DHB, Plavi salon - *Sve priče Svetog Nikole*; voditeljice: Željka Kondić Dabo, Ina Delić

12 sati Puna je Pula, GALERIJA MAKINA - Igor Žirojević: Grad interval - izložba

17 sati Razgovor izazvane (premijera), DHB, Crveni salon - Predrag Finci: *Estetska terminologija*; sudjeluju: Predrag Finci i Simona Goldstein

18 sati Suton uz knjigu, DHB, Crveni salon, Ognjen Sviljić: *Glava velike ribe*; sudjeluju: Ognjen Sviljić, Seid Serdarević

19 sati "Mlada Bosna" u egzilu, DHB, Crveni salon - Alen Mešović: *Ukulele jam*; sudjeluju: Alen Mešović i Kruno Lokotar

21 sat Suton uz knjigu: INK predstavljanja, INK, hol. Damir Zlatar Frey: *Kristalni kardinal*; sudjeluju: Damir Zlatar Frey, Seid Serdarević i Gordana Jeromela Kačić

Srijeda, 10. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom, DHB, Kavana Mozart - gost Predrag Finci, voditelj: Vojo Šiljak

11 sati Café Herrenhof, DHB, Kavana Mozart - Brijun:

sudjeluju: Hans Kupelwieser, Ivan Žagar, Dragutin Lučić - Luce, Komorni ansambl Muzičke akademije u Puli; voditelj: Branimir Pofuk

16 sati Jučerašnji svijet, DHB, Crveni salon - Aleksa Gajic: *Linije Fronta*; voditelj: Branimir Pofuk

Za vrijeme 20. Sajma knjige u Istri, na prvom katu Doma hrvatskih branitelja, bit će otvorena od 9 do 13 sati Mornarička knjižnica (K. u. k. Marine-Bibliothek), spomenik kulture Republike Hrvatske.

DHB, Crveni salon - Skupina autora: *Reisen zum Krieg. Illustrierte Reportagen / Putovanje prema ratu: ilustrirane reportaže*; sudjeluju: Stefan Winkler, Hubert Patterer, Anne-Kathrin Godec, Dževad Karahasan

18 sati Jučerašnji svijet (premijera), DHB, Crveni salon - Milana Vuković Runjić: *Hotel u oblaci 1914*; sudjeluju: Milana Vuković Runjić, Kristina Posilović, Denis Kuljić i William Klinger

19 sati Suton uz knjigu (premijera), DHB, Crveni salon - Philippe Claudel: *Istraga*; sudjeluju: Philippe Claudel, Anne-Kathrin Godec, Natasa Medved

21 sat Jučerašnji svijet: Večer slam poezije i electro swinga, HOTEL PULA; sudjeluju: Mario Tomić, Ya-

Benoit Berthou, Christoph Bläsi, Dubravka Đurić Nemeć, Arunas Gudinavičius, Damir Hasenay, Ivana Hebrang Grgić, Ewa Jablonska-Stefanowicz, Tomislav Jakopec, Maja Krtalić, Miha Kovač, Bertrand Legendre, Elena Macevičiute, Aušra Navickiene, Sophie Noël, Franjo Pehar, Angus Philips, Jos

Petak, 12. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom, DHB, Kavana Mozart - gost Robert J. Donia, voditelj Vojko Šiljak

12 sati Okrugli stol, DHB, Kavana Mozart - O stripnu danas; sudjeluju: Kris, Maël, Igor Kordej, Darko Macan, Marko Šunjić, moderator: Vladimir Šagadin.

16 sati Suton uz knjigu (premijera), DHB, Crveni Salon - Maurus Federspiel: Neprijatelj; sudjeluju: Maurus Federspiel, Jürgen Ehgartner, Andy Jelčić i Anne-Kathrin Godec

17 sati Jučerašnji svijet, DHB, Crveni salon - Ingrid Pfeiffer (ur.): Propast Barona Gautscha; sudjeluju: Ingrid Pfeiffer, Nenad Popović, Graciano Kešać

18 sati Jučerašnji svijet: autor čita autora, DHB, Crveni salon - Mark Thompson: The White War: Life and Death on the Italian Front 1915-1919/Bijeli rat: život i smrt na talijanskom frontu 1915-1919; Roberto Todero: I fanti del litorale austriaco al fronte orientale 1914-1918/Vojnici austrijskog primorja na istočnom frontu 1914-1918; sudjeluju: Mark Thompson, Roberto Todero

19 sati Autor čita autora, DHB, Crveni salon - Igor Mandić: Oklop od papira: autobiografski saldakonti 1996.-2013.; Teofil Pančić: 39 Dana lipnja; sudjeluju: Igor Mandić, Teofil Pančić

20 sati Jučerašnji svijet u stripu, DHB, Crveni salon - Darko Macan (tekst), Igor Kordej (crtež): Mi mrtvi; sudjeluju: Darko Macan, Igor Kordej, Vladimir Šagadin

21 sat Izlet u Rusiju, GALERIJA CVAJNER-Cabaret Ljudmila Petruševske

Subota, 13. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom, DHB, Kavana Mozart - gost Marko Vešović, voditelj: Vojko Šiljak

12 sati Jučerašnji svijet u časopisima, DHB, Crveni salon - Treći program Hrvatskog radija, Gradac, Sarajevske sveske; sudjeluju: Branko Kukić, Rajka Rusan, Daša Drndić; moderator: Muharem Bazdulj

16 sati Razgovor iza zavjese, DHB, Crveni salon - Jasna Horvat: Antiatlas; sudjeluju: Jasna Horvat, Nives Tomašević

17 sati Puna je Pula, DHB, Crveni salon - Jasenka Gudelj: Evropska renesansa antičke Pule; sudjeluju: Jasenka Gudelj, Miroslav Bertoša i Ivan Matejčić

18 sati Druga obala/L'altra costa: Europejski institut za književno prevodenje predstavlja (premijera), DHB, Crveni salon - Claudio Magris: I tajno i javno; sudjeluju: Claudio Magris, Ljiljana Avirović, Seid Serdarević, Fabrizio Radini i prevoditelji Instituta: Carla Rotta, Antonio Giudici, Elena Dotto

19 sati Razgovor iza zavjese, DHB, Crveni salon - Suzana Marjanović: Kronotop hrvatskoga performansa: od Travelera do danas; sudjeluju: Suzana Marjanović, Tonko Maroević, Žarko Paić, Sandra Stele, Vladimir Stojasavljević, Damir Bralić

20 sat Izlet u Rusiju, DHB, Crveni salon - Danilo Harms (tekst), Danijel Žeželj (grafike), Anica Vlašić-Anić (izabrala, priredila, prevela): Pucanj ispred; sudjeluju: Danijel Žeželj, Anica Vlašić-Anić i Miljenko Jergović

Nedjelja, 14. prosinca 2014.

10 sati Doručak s autorom, DHB, Kavana Mozart - gost Danijel Žeželj, voditelj: Vojko Šiljak

12 sati Dodjela nagrade Kiklop, DHB, Crveni salon; voditelj: Vojko Šiljak

16 sati Puna je Pula, DHB, Crveni salon - Moguće Pule. Predstavljanje radova s radionicice Preoblikuj grad; sudjeluju: Nicholas Mortiner, Oleg Šuran

17 sati Istra ispod kore, DHB, Crveni salon - Radoslav Runko: Rječnik govora zaseoka Mrkoči u Istri; Slavko Kalčić, Goran Filipi, Valter Milovan: Rječnik roverskih i okolnih govora; sudjeluju: Radoslav Runko, Goran Filipi, Silvana Vranić

18 sati Jučerašnji svijet (premijera), DHB, Crveni salon Darko i Vedran Dukovski: Vojna povijest: od Napoleona do suvremenih vojnih sustava; sudjeluju: Darko Dukovski, Vedran Dukovski, Dario Matika, Boris Domagoj Biletić

19 sati Dodjela čitateljske nagrade DR. Ivo Borovečki, DHB, Crveni salon

Svečana dodjela nagrade Kiklop

Održat će se, tradicionalno, zadnjeg dana Sajma knjige u Istri

Tko će dobiti Kiklopa?

Nagrada Kiklop, utemeljena prije deset godina, kao godišnje priznanje knjižnoj produkciji, knjiškoj struci, nakladništvu i autorima u razdoblju od 1. listopada 2013. do 30. rujna 2014., dodijelit će se jedanaesti put za redom u jedanaest kategorija

Upravni odbor nagrade Kiklop u sastavu: predsjednik Bruno Kragić, potpredsjednica Nives Tomašević i članovi Nataša Medved, Irena Miličić, Emica Kalogjera Rođić i Dragana Vujatović, na sjednici održanoj 11. studenog jednoglasno je odlučio da se u 2014. godini ne dodjeli Kiklop za životno djelo. O novouvedenoj kategoriji za nakladnika godine odlučuje Upravni odbor. U trku za nakladnika godine 2014. ulaze naklade: FIBRA, FRAKTURA, NAKLADA LJEVAK i SANDORF, a pobjednik će biti proglašen na svečanoj dodjeli nagrade, zajedno s ostalim dobitnicima. Objava dobitnika i svečana dodjela nagrade održat će se, tradicionalno, zadnji dan Sa(n)jama knjige u Istri, ove godine, 14. prosinca 2014., u 12 sati u Crvenom salonu Doma hrvatskih branitelja.

U drugi krug glasovanja, od 17. do 24. studenog 2014., nominirano je 30 kandidata, potencijalnih dobitnika Kiklopa. A, nominirani su:

• Urednik/ca godine

Ivan SRŠEN (Sandorf, Zagreb)
Ognjen STRPIĆ (Jesenski i Turk, Zagreb)
Kristijan VUJIČIĆ (Naklada Ljevak, Zagreb)

• Prozno djelo godine

Mirko KOVAČ Vrijeme koje se udaljava: roman-memoari, (Fraktura, Zaprešić)
Julijana MATANOVIĆ I na početku i na kraju bijaše kava: kolokvij o kavi (Mozaik knjiga, Zagreb)

Sibila PETLEVSKI Stanje sumraka: Tabu III (Fraktura, Zaprešić)

• Debitant godine

Lari MARI (Larissa Kunić, Marieta Kola): Bez ljubavi i mržnje (Naklada Ljevak, Zagreb)

Darko MILOŠIĆ 55 lakih komada, (Sandorf, Zagreb)

Kristijan MIRIĆ Informatičar starog kova (Jesenski i Turk, Zagreb)

• Pjesnička zbirka godine

Tonko MAROEVIĆ Redak mulja, redak pjene (Školska knjiga, Zagreb)

Luko PALJETAK Razlozi za nepovjerenje u sustav obrane od tuče (Školska knjiga)

Irena VRKLJAN Koračam kroz sobu (Naklada Ljevak, Zagreb)

• Knjiga eseja godine

Irena LUKŠIĆ Idoli i barabe: slavne osobe u književnim djelima (Disput, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb)

Dubravka UGREŠIĆ Europa u sepiji (Profil knjiga, Zagreb)

Viktor ŽMEGAC Europa x 10 (Profil knjiga, Zagreb)

• Publicistička i znanstveno-popularna knjiga godine

Stipe BOŽIĆ K2 - trijumf i tragedija (V. B. Z., Zagreb)

Igor MANDIĆ Oklop od papira: autobiografski saldakonti 1996.-2013., amplituda tekstova koji su me obilježili i razgraničili (V. B. Z., Zagreb)

Antun VUJIĆ Hrvatska i ljevica: prilog socijaldemokratskom gledištu (Naklada Ljevak, Zagreb)

• Oblikovanje knjige godine

• Znanstvena knjiga godine

Vitomir BELAJ i Juraj BELAJ Sveti trokuti: topografija hrvatske mitologije (Ibis grafika, Institut za arheologiju, Matica hrvatska, Zagreb)

Radoslav KATIČIĆ Vilinska vrat-a: i dalje trgovima svetih pjesama naše pretkršćanske starine (Ibis grafika, Matica hrvatska, Zagreb)

Boris SENKER Uvod u suvremenu teatrologiju II. (Leykam international, Zagreb)

• Knjige godine za djecu i mladež

Kornelija BENYOVSKY ŠOSTARIĆ Mala vrtlarica (Školska knjiga, Zagreb)

Silvija ŠESTO (tekst), Davor SUNK (fotografije), Ana ŠESTO (ilustracije) Palac Sim palac Tam (Naklada Semafora, Zagreb)

Aljoša VUKOVIĆ Povratak u Ulicu zagonetki (Hrvatsko društvo književnika za djecu i mlade, Zagreb)

• Prevoditelj/prevoditeljica godine

Ana BRNARDIĆ OPRIU i Adrian OPRIU za prijevod djela Maxa Blechera Događaji u neposrednoj irealnosti (Edicije Božićević, Zagreb)

Mate MARAS za prijevod djela Johna Miltona Izgubljeni raj (Školska knjiga, Zagreb)

Dinko TELECAN za prijevod djela Roberta Gravesa Pjesme: moj izbor (Sandorf, Zagreb)

• Oblikovanje knjige godine

Božidarica BRNAS za oblikovanje djela Branka Čegeca Unatrag: izbor iz poezije (2012.-1980), (Meandarmedia, Zagreb)

Sanja KUZMANOVIĆ za oblikovanje knjige Laszla Krasznahorkaija Rat i rat (Naklada OceanMore)

Ana POJATINA, za oblikovanje knjige Irene Vrkljan: Koračam kroz sobu (Naklada Ljevak, Zagreb)

The Bookdreamer

Sa(n)jam knjige u Istri i Glas Istre

Sajam se održava pod visokim pokroviteljstvom predsjednika Republike Hrvatske Ivu Josipovića

GENERALNI POKROVITELJ SAJMA:

Zagrebačka banka
UniCredit Group

POKROVITELJI SAJMA:

ZAŠTITINICI SAJMA:

infoart
razvij i održavanje softvera

TISKARA SAJMA:

offset

HOTELI SAJMA:

HOTEL PULA
PULA
Hotel Veli Jože

PARTNER POKROVITELJ SAJMA:

PARTNER PROGRAMA MLADA BOSNA U EGZILU:

austrijski kulturni forum zag |
FONDACIJA ZA IZDAVAŠTVO SARAJEVO

UNIVERSITY PRESS
Izdjana Magistrat

SPONZORI:

ara
electronic

DARNA

AudioLab d.o.o.

DEMJAN
Wine is art

coffè
MOKARABIA
L'ESPRESSO ITALIANO

PLETER USLUGE

INSTITUT FRANÇAIS
ZAGREB

PULAPROMET

Istarske knjižare

Metronet

SLUŽBENO VOZILO SAJMA:

OPEL
Wir leben Autos.

MEDIJSKI POKROVITELJI:

Glas Istre

HRT
radio
PULA

tportal.hr
101,3 • 100 • 96,4 • 93,9

REGIONAL EXPRESS
radio Maestral 88,4 FM
TV ISTRA

TV NOVA Pula
GTA

STRIPOVSKA ULICA VIA DEI FUMETTI STRIP STRASSE

RADNO VRIJEME: 10 - 14 sati i 16 - 22 sata | 4. - 14. prosinca 2014.

PROGRAM

SUBOTA, 6. 12.

22.00
OTVORENJE STRIPOVSKE ULICE I
ČITAONICE STRIPE MRKLI MRAK
SKUC, ČITAONICA

Jučerašnji svijet u stripu: Noć stripa
ALEKSA GAJIĆ: STRIP TAVAN ALEKSE
GAJIĆA – izložba
SKUC, GALERIJA

NEDJELJA, 7. 12.

10.30
Dokumentarni film
MORGAN SPURLOCK: COMIC - CON
EPISODE IV: A FAN'S HOPE, 2011., 87'
SKUC, ČITAONICA

16.30
Dokumentarni film
RON MANN: COMIC BOOK
CONFIDENTIAL, 1988., 90'
SKUC, ČITAONICA

18.00
Dokumentarni film
JOEL ALLEN SHROEDER: DEAR MR.
WATTERSON, 2013., 67'
SKUC, ČITAONICA

PONEDJELJAK, 8. 12.

10.30
Dokumentarni film
HASKO BAUMANN: MOEBIUS
REDUX: A LIFE IN PICTURES, 2007.,
52'
SKUC, ČITAONICA

17.00
Dokumentarni film
KEN MILLS: THE CARTOONIST: JEFF
SMITH, BONE AND THE CHANGING
FACE OF COMICS, 2009., 76'
SKUC, ČITAONICA

21.00
Strip-Tease
SONJA GAŠPEROV i **IRENA JUKIĆ
PRANIĆ** – druženje s autoricama
SKUC, GALERIJA

22.00 - 00.00
DJ VEČER
Matija Ferlin
STRIPOVSKA ULICA

UTORAK, 9. 12.

10.30
Dokumentarni film
STEVE KROOPNICK: COMIC BOOK
SUPERHEROES UNMASKED, 2003., 90'
SKUC, ČITAONICA

17.00
Dokumentarni film
PATRICK MEANEY: GRANT MORRI-
SON - TALKING WITH GODS, 2011.,
80'
SKUC, ČITAONICA

21.00
Strip-Tease
NINA BUNJEVAC – druženje s
autoricom
SKUC, GALERIJA

22.00 - 00.00
DJ VEČER
DJ Filjo
STRIPOVSKA ULICA

ČETVRTAK, 11. 12.

10.30
Dokumentarni film
RON MANN: COMIC BOOK
CONFIDENTIAL, 1988., 90'
SKUC, ČITAONICA

17.00
Dokumentarni film
DEZ VYLENZ, MORTIZ WINKLER:
THE MINDSCAPE OF ALAN MOORE,
2005., 78'
SKUC, ČITAONICA

21.00
Strip-Tease
IGOR KORDEJ i **DARKO MACAN** –
druženje s autorima
SKUC, GALERIJA

22.00 - 00.00
DJ VEČER
DJ Filjo
STRIPOVSKA ULICA

SRIJEDA, 10. 12.

10.30
Dokumentarni film
KEN MILLS: THE CARTOONIST: JEFF
SMITH, BONE AND THE CHANGING
FACE OF COMICS, 2009., 76'
SKUC, ČITAONICA

17.00
Dokumentarni film
PATRICK MEANEY: WARREN ELLIS -
CAPTURED GHOSTS, 2011., 78'
SKUC, ČITAONICA

21.00
Strip-Tease
KRIS & MAËL – druženje s autorima
SKUC, GALERIJA

22.00 - 00.00
DJ VEČER
Teddy-Lee
STRIPOVSKA ULICA

PETAK, 12. 12.

10.30
Dokumentarni film
PATRICK MEANEY: WARREN ELLIS -
CAPTURED GHOSTS, 2011., 78'
SKUC, ČITAONICA

17.00
Dokumentarni film
MIKE BARNETT: SUPERHEROES,
2011., 78'
SKUC, ČITAONICA

21.00
Strip-Tease
DAVOR GOBAC – PSIHOMODO POP I
STRIP
SKUC, GALERIJA

22.00 - 00.00
DJ VEČER
Teddy-Lee
STRIPOVSKA ULICA

SUBOTA, 13. 12.

10.30
Dokumentarni film
JOEL ALLEN SHROEDER: DEAR MR.
WATTERSON, 2013., 67'
SKUC, ČITAONICA

17.00
Dokumentarni film
MICHELE SOAVI: DELLA MORTE
DELLA MORTE, 1994., 105'
SKUC, ČITAONICA

21.00
Strip-Tease
DAVOR GOBAC – PSIHOMODO POP I
STRIP
SKUC, GALERIJA

REVIJA FILMA: FILMOVANI STRIP

Marjane Satrapi, Vincent Paronnaud: PERSEPOLIS

Francuska, SAD, 2007., animirana biografska drama, 96'

PONEDJELJAK, 8. PROSINCA 2014., 19.00, KINO VALLI

Steven Spielberg: AVANTURE TINTINA (The Adventures of Tintin),

SAD, Novi Zeland, 2011., animirana avantura, 107'

UTORAK, 9. PROSINCA 2014., 19.00, KINO VALLI

Tomás Lunák: ALOIS NEBEL

Češka, Njemačka, Slovačka, 2011., animirana drama, 82'

SRIJEDA, 10. PROSINCA 2014., 19.00, KINO VALLI

Frank Miller, Robert Rodriguez: SIN CITY 2: VRJEDNA UBOJSTVA (Sin City: A Dame to Kill For)

Cipar, SAD, 2014., triler, 102'

ČETVRTAK, 11. PROSINCA 2014., 19.00, KINO VALLI

Marc Webb: ČUDESNI SPIDER-MAN (The Amazing Spider-Man)

SAD, 2012., fantastična avantura, 136'

PETAK, 12. PROSINCA 2014., 19.00, KINO VALLI

PARTNERI PROGRAMA:

2x2, UDRUGA MRKLI MRAK, SRPSKI
KULTURNI CENTAR U ISTRI (SKUC),
GALERIJA CVAJNER

KONCERTI

Rodendanski party

DJ FILJO

ČETVRTAK, 4. PROSINCA 2014., 22.00, P14

Večer slam poezije i electroswinga

KISS ME YESTERDAY

PETAK, 5. PROSINCA 2014., 21.00, HOTEL PULA

DEBELI PRECJEDNIK

SUBOTA, 6. PROSINCA 2014., 23.00, MONTEPARADISO KLUB

U čast 158 godina pulskog Arsenala

PSIHOMODO POP

SUBOTA, 13. PROSINCA 2014., 22.00, ROCK KLUB ULJANIK

Ilustracija: Igor Kordje